

Kedves Testvérek!

Érdekes ez az evangéliumi történet abból a szempontból, hogy most akkor ezt lehet, vagy nem lehet. Jézus válaszában megjelenik egy szempont, mégpedig az, hogy Isten – Mózes – a keményszívűségetek miatt tette. Mert ugyanis a keményszívűség annak az embernek a cselekedete, magatartása, aki keményszívűségből indulva, megvet, elküld, elzavar magától valakit. A Mennyei Atya elzavarhatta volna a választott népet a keményszívűsége miatt. Az egész ószövetség története arról szól, hogy a Mennyei Atya a keményszívű népet nem zavarja el, nem veti meg, nem bocsájtja el. Nem mondja, hogy „Tűnjetek el innen!”, hanem legvégül elküldi a Fiát hozzájuk.

Ott vannak a kérdezők, törbe akarják csalni Jézust. Nyugodtan mondhatjuk azt, hogy a kérdezők keményszívűek, és a keményszívű farizeus kérdezi ezt Jézustól. Jézus mit csinál? Nem küldi el őket, nem szégyeníti meg, nem zavarja el, hanem elkezd velük ott, ahol ők tartanak, ahogy a kérdést fölteszik, elkezd velük beszélgetni. Elmondja nekik: „Nézzétek, én ezt így látom.” Nincs elküldés, nincs elzavarás, nincs megszegés.

Milyen izgalmasan csatlakozik a két történet egymáshoz, mert ugyanis jönnek a kicsi gyerekek, a kicsi gyerekek szülei, kéri Jézust, tegye a kezét rájuk. És mi történik? Az apostolok is keményszívűek, és elküldik a gyerekeket, és elzavarják a szülőket: „Ne zavarjátok a Mestert! Majd pont egy gyerekkel fog foglalkozni? Mit képzeltetek ti?” Jézus megharagszik, és milyen szép ez, hogy a haragjában mit csinál: nem elküldi a tanítványokat, hogy „Ti tizenketten leszerepeltetek. Most lett elegendő belőletek. Ha ti ennyire keményszívűek vagytok, akkor választok másik tizenkettőt. Nem ti vagytok az igazi.” Hanem leáll ott az apostolokkal, akkor velük is – most nézzétek el, hogy így mondom – kicsit megmagyarázni. Nem zavarja el őket, nincs megszegés, nincs elutasítás, nincs megvetés, nincs kirekesztés, de van tanítás.

Hadd folytassam ezt a sort még valamivel, mégpedig a mi helyzetünkkel. Mikor elhangzik ez az evangélium, akkor mondjuk a beszélő érezhet egy készletet arra vonatkozóan, hogy keményszívűen beszéljen a kemény-szívűekről. Hogy én most ide álljak, és elkezdjem mondani, hogy: „Ezek aztán ilyenek! Na, már az ószövetségben... Aztán az apostolok! Na, ezek a farizeusok...!” Akkor ebben a pillanatban megtörténik ugyanaz velünk, mint az apostolokkal. Akkor hívhatnánk Jézust: „Jézus, beszélj velünk egy kicsit! Mert úgy tűnik, hogy az evangéliumhoz nem nagyon férünk hozzá.” Úgyhogy én egész biztosan nem szeretnék keményszívű lenni a keményszívűekkel. Mégpedig azért, mert a mai történet sokszorosan mutatja azt, hogy a Mennyei Atya, Jézus és Mózes nem keményszívű a keményszívűekkel.

Isten válasza nagyon egyszerűen az, hogy Isten jól bánik a keményszívűekkel. Most körülbelül talán három perc alatt jutottunk el oda, ami azt gyanítom, hogy mármost odébb van, mint az a kérdés: „Most akkor lehet elbocsájtani, vagy nem lehet elbocsájtani, milyen alapon lehet, és milyen alapon nem lehet? Mi az Isten törvénye?” Ezeket mind föltehetjük, rághatjuk, de érdekes módon az evangélium már a Teremtő Istentől kezdve nagyon sajátos képet mutat. Ez pedig az, hogy az Isten, és a Fia, és a prófétája nem bánik keményen a keményszívűekkel.

Akkor menjünk egy picit Jézus útján, hogy hova vezet Ő bennünket! A következő gondolat így szól: Miért is lehetséges az, hogy Jézus nem bánik keményen a keményszívűekkel? Talán azért, ahogy a szentírás mondja, Jézus nagyon jól tudta, mi lakik az ember szívében. Ezért Jézus ismeri a keményszívűség történetét. Tudja, hogy az ember hogyan válik keményszívűvé. A keményszívűség révén hogyan próbálja az ember már akár kicsi gyerekkorától kezdve tudatosan, de főképp nem tudatosan védeni magát, hogyan próbál újabb és újabb páncélokot helyezni a szívére, hogy ne fájjon az élet, hogy valahogy megmaradjon, és valahogy életben maradjon.

Mit tesz velünk a keményszívűség? A keményszívűség csinálja velünk azt, hogy azt mondjuk: „Ha szeretek valakit, jól bánok vele, de ha nem szeretem, akkor nem.” Hogy a keményszívűségből az fog következni, hogy abban a pillanatban, ahogy azt mondom „Most nem szeretlek.”, vagy „Többé nem szeretlek.”, a keményszívű ember megengedi magának azt, hogy rosszul bánjon azzal, akire azt mondja, hogy „Már nem szeretlek.”

Mi a különbség akkor aközött, hogy valaki keményszívű, és aközött, hogy nem keményszívű? A szentírást hívom segítségül abból a szempontból, hogy van egy egészen valódi történetünk Józsefről és Máriáról. Ott József pont ezen töpreng, hogy „Elbocsátsam, vagy ne bocsátsam, el?” Milyen érdekes, hogy Őneki ott először az a döntése, hogy „Elbocsájtom.” De nem csak ez a döntése. Józsefnek az a döntése, hogy „Elbocsájtom őt titokban.” Majd pedig az a döntése, hogy „Nem félek magamhoz venni őt.”

Milyen érdekes itt két döntés. Az egyik, elbocsájtom titokban, a másik az, magamhoz fogadom, és vállalom nyíltan. Mi az, ami ezt a két döntést összeköti? Egy személy, akiről a szentírás azt mondja: „József igaz ember volt.” És miután igaz ember volt, amennyiben úgy döntött, hogy elbocsájtja, azt titokban akarta tenni, mégpedig azért, mert ő tudta a törvényt, azért akarta titokban csinálni, mert tudta, hogy a törvénynek milyen következményei lehetnek a keményszívűek részéről. Ezért ő pontosan tudta a törvényt, és – mondjuk így – tiszteletben is tartotta a törvényt, és mégis fölülmúlta azért, mert egy igaz ember volt. Mi az igaz voltának a kulcsa? József igaz voltának a kulcsa, hogy túllát a törvényen.

Mit jelent, hogy túllát a törvényen? Két dolgot. Az egyik, hogy látja Máriát. Nem csak egy törvényt hallja és látja, és keres, és töpreng rajta, hogyan van a törvény, hanem hát, ő Máriát látja. Következésképpen fölntartja a látásmódját valakivel, aki egy személy. Akiről egyébként ebben a pillanatban azt gondolja, hogy megcsalta őt. Máriával kapcsolatosan az hogyan lehetne úgy, hogy az igaz legyen. Ezért, ha megfogalmaznám, most akkor itt van a keményszívűség, azt mondanám talán: igazszívűség. A másik, hogy József hozzáfér a saját igaz szívéhez. Ez a nagy különbség, hogy látja Máriát, és kapcsolatban van a saját igaz szívével. Ebből a kettőből fakad az, hogy azt mondja: „Titokban bocsájtom el.” És ebből fakad az, hogy „Nyilvánosan magamhoz veszem.”

József nem csak azzal foglalkozik, hogy mi a törvény, hanem azzal, hogy mi Isten szándéka. Jézus a kérdésében mire szeretné a farizeusokat elsegíteni? Hogy nőjék ki ezt a kérdést, és mi lenne, ha azt a kérdést tennék föl már most, nem az, hogy „Mi az Isten törvénye?”, hanem hogy a törvényalkotónak mi a szándéka, ugyanis az nem ugyanaz. Mert ha engem csak az érdekel, hogy mi a törvény, egy idő után Istennel nem is kell kapcsolatot tartanom, elég tudnom a törvényt, maradhatok keményszívű, és élem az életet. De ha engem az foglalkoztat, hogy mi volt a Teremtő Isten szándéka, Mózes szándéka, és Jézus szándéka, akkor ebből az következik, hogy egy személlyel szükséges kapcsolatban maradnom, Istennel, mint személlyel, és ennek a személynek a szándéka kezd el foglalkoztatni és érdekelni. Mármost nem az a kérdésem, hogy mi a törvény, és szabad-e vagy nem, lehet-e vagy nem. Mi Istennek a terve és a szándéka? Isten szívének mi a szándéka?

Ezért a keresztény ember igazi nagy kérdése, hogyha én igazszívű emberként szeretnék élni, akkor arra is kaptam föl szólítást, hogy megértsem a keményszívűségem történetét. Megértsem a házastársam keményszívűségének a történetét, a család történetét, hogy megértsem a mi házasságunkban lévő keményszívű kapcsolatunk történetét. Minél inkább megértsem a keményszívűségem történetét, azután egyre jobban kidolgozzam magamban az igazszívűségem történetét. Fontosabb és mélyebb kérdésünk, hogy az igazszívűséget hogyan mélyíthetem el magamban. Amen.